

4. neděle postní B

*Milostí jste tedy spaseni skrze víru.
Není to vaší zásluhou, je to dar Boží! (Ef 2,8)*

První čtení

2. Kronik 36,14-16.19-23

Všechna knížata, kněží i lid se dopustili mnoha nevěrností. Napodobovali všechny hanebnosti pohanů a poskvřnili chrám, který si Hospodin posvětil v Jeruzalémě. Hospodin, Bůh jejich otců, posílal k nim bez ustání své posly, neboť měl soucit se svým lidem a se svým příbytkem. Ale oni se posmívali Božím poslům, pohrdali jeho slovy a tupili jeho proroky, až se vznítil Hospodinův hněv proti jeho lidu, že už nebylo léku. Nepřátelé spálili Boží chrám, zbořili hradby Jeruzaléma, všechny jeho paláce vydali napospas ohni a zničili všechny jeho cenné předměty. Nabuchodonosor vystěhoval do Babylóna všechny jeho obyvatele, kteří unikli meči. Sloužili jemu a jeho synům jako otroci až do zřízení perského království, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, dokud by země nedostala náhradu za nezachovávané soboty. Po všechny dny zpusťování odpočívala, až se naplnilo sedmdesát let. V prvním roce perského krále Kýra vzbudil Hospodin ducha Kýra, perského krále, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, a on dal prohlásit – i písemně – po celém království: Tak praví Kýros, perský král: Všechna království země mi dal Hospodin, Bůh nebes. On mi přikázal, abych mu vystavěl chrám v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdo je mezi vámi ze všeho jeho lidu? Ať je Hospodin, jeho Bůh, s ním. Ať jde do Jeruzaléma!

Druhé čtení

Efesanům 2,4-10

(Bratři a sestry!) Nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou, a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Milostí jste spaseni! Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni. Tím chtěl v budoucím čase ukázat nesmírné bohatství své milostivé dobroty vůči nám, a to pro Krista Ježíše. Milostí jste tedy spaseni skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to dar Boží! (Dostáváte ho) ne pro skutky, aby se nikdo nemohl chlubit. Jsme přece jeho dílo, stvořeni v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě.

Ježíš řekl Nikodémovi: "Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu."

K zamyšlení

Je paradoxem lidského života, že symbol smrti je zároveň i symbolem spásy. Do dnešní doby platí symbol hada ovinutého kolem tyče za symbol lékařů a lékárníků. Znárodnuje to možnosti medicíny, ze smrtelných jedů vyrobit lék pro všechny choroby. I přes tuto životní zkušenost je pro nás těžké a často velmi nepříjemné říci "ano" Ježíšově výzvě k smrti jako k cestě k životu.

My všichni chceme být vyzdvihnuti – ale ne na kříž. My všichni chceme věčný život, ale žádný z nás nechce zemřít. My všichni chceme spásu – ale bez bolesti a bez nutnosti změny našeho životního stylu. Když jde u Boha o hřích, provinění a odcizení, zdá se velmi těžké podívat se této "nemoci" do očí. Lepší je žít s důsledky těchto hříchů...

To, že se člověk vzpírá spáse, která je na počátku spojena s bolestí a utrpením, je stará známá pravda, se kterou se setkáváme již ve Starém Zákoně. První čtení připomíná, jak musel být lid izraelský, aby se opět stal Božím národem, poslán do exilu, aby si zažil bolest a opuštěnost od Boha. Když se příliš dlouho zpěčujeme životu, navštíví nás někdy taková "terapie", která je bolestivější než ta, kterou bychom byli sami schopni si naordinovat. Ale také v této situaci nás Bůh neopouští. Pro Boží lid přišla pomoc z té strany, kde by jí nikdo neočekával: od perského krále Kyrose, který byl vlastně jejich nepřítelem.

Bůh vždy a znovu prolamuje lidská očekávání. Tato očekávání, která provází dějiny lidstva s Bohem, formuluje sv. Pavel ve svém dopise Efezanům velmi jasně (2. čtení): pokud člověk věří, že se uzdraví, osvobodí a spasí svépomocí, začíná myslet ve velmi omezených rovinách. Když však akceptuje, že spása a celistvost vyžaduje spolupráci člověka, protože Bůh nechce konat sám bez člověka a nikdy nekoná proti němu, a že konečné osvobození je jen Božím dílem, pak je spása neohraničená a mimo veškerá lidská očekávání.

Nikodém, který v noci přichází za Ježíšem, rozpoznává v rozhovoru s ním tuto lidskou dynamiku, která je vyjádřena v obraze světla a tmy. Ale stále váhá učinit ten skok víry skrze tuto tmu. Setkáváme se s ním vždy na Velký pátek, kdy ukládá Ježíšovo tělo do hrobu. Pravděpodobně potřeboval ještě tuto zkušenost Ježíšovi smrti, aby uskutečnil rozhodný krok do života. Boží trpělivost a věrnost nezná hranic, Boží možnosti nemůžeme pochopit ani spočítat – to platí také pro nás.